



**Ordonnantie op het houden van keur- ofte spring-hengsten
voor de merrie-peerden, dienende tot het voortteelen ende aan-
fokken van goeden aard van paarden in den Lande van
Utrecht : gerenoveert ende gearresteert den 12en. Januarii
1698**

<https://hdl.handle.net/1874/32076>

44
—
ORDONNANTIE,

OP HET

Houden van *Keur*-ofte *Spring*-hengsten
voor de *Merrie*-peerden, dienende tot het voort-
teelen ende aan-fokken van goeden
Aard van Paarden in den
Lande van *Utrecht*.

Gerenuveert ende gearresteert den 12^{en}. Januarij 1698.



TOT UTRECHT,

Gedruckt by *Jacobus van Paddenburg*, Ordinaris Drucker
der Ed; Mog; Heeren Staten's Lands van *Utrecht*, Anno 1698.

ORDONNANTIE,



DE Staten van den Lande van Utrecht ondervindende het groot verval, dat (niet tegenstaande verscheyde Placaten ende Ordonnantien dien aangaande ge-emaneeert) door de geheele Provincie is gekomen in het voort-teelen ende aan-fokken van goeden Aard van Paarden, strekkende tot groote schade ende na-deel der Huyslyuden, ende Op-gesetenen van dien; Hebben, (omme soo veel in Haar is daar tegens te voorsien, ende het aan-queecken van goede Paarden te bevorderen), naar deliberatie goed-gevonden te ordonneeren ende statueren als volgt:



At door de geheele Provincie in zekere Districten / zoo die by Haar Ed: Mog: zijn gereguleert / zal ofte zullen worden aangesteld zekere Perzoon ofte Perzoonen / dewelcke / met seclusie van allen anderen / zullen mogen houden Keur- ofte Spring-hengsten van drie ofte meer Jaren oud, ende tot zoodanigen getal / dat alle de Merrie-Peerden / in de voorsz Districten gebonden wordende / daar van bequamelijck zullen kunnen worden gedekt.

II.

Welcke Hengsten / alvorens in de Keure aangenomen te worden / by de Heeren Haar Ed: Mog: Gecommitteerden / met assumptie van Luyden / hun des wel-verstaande / zullen worden gemonstert ende gewisiteert of sy zijn van een goede Leest / ende zonder aangebooren gebreecken / dewelcke den Wolen schadelijck zouden kunnen zijn.

III.

Gelijck mede de voorsz Hengsten / alzo in de Keure genomen zijnde / ende dewelcke by vervolg van tijd daar verder mochten ingenomen worden / alle Jaar ontrent half Februarij op nieuws / ten overstaan van wel-gemelte Heeren Gecommitteerden / ende met assumptie als voren / zullen worden gemonstert ter plaatze ende dage daar het den Houders der Hengsten by Notificatie zal worden geordonneert te komen / op verbeurte van vijf-en-twintig guldens voorsz pder van de voorsz Hengsten / die dezelve / sonder wettige reden / in gebreecke blijven te voorszcheyn te brengen.

Ende

Ende zal niemand der Houders van de voorsz Springhengsten sijn Hengst ofte Hengsten mogen verkopen als naar den 24. Junij in pder Jaar / ende alzulk na dat den tijd van Springen ge-expireert zal zijn / ende eerder niet / ten zy de Heeren Haar Ed : Mog : Gecommitteerden hen om wettige reden sulx mogten toe- staan ende permitteren.

V.

Niemand van de In- ofte Opgezetenen dezer Provincie sal vermogen buypen de in de Keur zijnde Hengsten eenige andere te houden / 't zy om sijn eygen ofte anderen haer Merrien te dekken / maar zal pder verplicht zijn sijne Merrien te laten dekken dooz de Hengsten van dat District / waar onder hy is behoorende / ende niet dooz die van een ander District / ten ware hy den Houder der Keur-hengsten van dat District / waar onder hy is woonende / als voorsz hadde gecontenteert met half geld / zijnde twee guldens vooz pder Merrie-peerd / ende aan den zelven de Merrie-peerden / dewelke hy in een ander District dezer Provincie wilde laten dekken / by haer Hape ende Teecken hadde aan-gegeven / ende zal in zulken gevalle eventwel het volle geld aan den Houder van den Hengst van dat District / daar de Merrie gebragt word / moeten betalen / sonder dat sy daar over vooz minder met malkander sullen mogen composeren / op poene als boven.

VI.

Ook zal niemand vermogen eenig tweejarig Dool te houden of wippen / als om ter Keur-hengst op te socken / ende zulk niet als met speciaal consent ende appointement van de Heeren Onse Ordinaris Gedeputeerden / ende kennisse der Houders vande Keur-hengsten van het District / aan dewelcke

de voorsz Volens by Hapt ende Trecken zullen moeten worden aangegeven / ende zullen daarenboven de Houders / ofte Wepders van de voorsz Volens / zich moeten verbinden dat daar door geene van de Articulen dezer Ordonnantie zullen contravenieren / op verbeurre van twee hondert guldens.

VIJ.

Indien bevonden word dat eenig Merrie-peerd Volens voort-brengd zonder by den Keur-hengsten van dat District gebreent te zijn / ofte wel van een ander District / zonder den Houder der Hengsten van sijn District gekent / ende voldaan te hebben in voegen als voren / zoo zal den Engenaar daar van mede verballen in de boete van vijsentwintig guldens / ende daarenboven verbeuren sijn Merrie ende Wooten ware hy konde betwijfen dat hy die Merrie / met Weulen zijnde / gekocht hadde.

VIJ.

Den Houder ofte Houders van de voorsz Hengsten zullen genieten vooz pder Merrie-peerd / dat door haar Hengst gedeckt word / bestaan zijnde / vier guldens / niet bestaan zijnde / twee guldens / welke laatste aanstonts by het af-lijden van den Hengst zal moeten worden betaalt / van welke twee gulden / drie stuyvers zal genieten den Sp-sichter over de Keur-hengsten / hier toe by Ons te authoriseren ; Ende de andere helfte ofte twee gulden zal moeten worden voldaan / als de Merrie Weulen draagd / ende worden geint by den Wode van pder District / ofte een ander bequaam Verzoon / die den Hengsten-houder daar toe aan Haar Ed: Mog: zal presenteeren / die daar toe zal werden geauthoriscert / ook met recht van parate executie / waar vooz den voorsz. Wode mede zal genieten eens stuyver van de gulden / beyde tot laste vanden Hengsten-houder.

De Houders der Hengsten zullen gehouden zijn de In-
 ende Opgezetenen van haar District te gerieven voor anderen/
 die van buiten 't voorz. ressort komen.

X.

Ende zal de geene / die eerst komt / met zijn Merrie-peerd
 hebben den voorrang / ende zoo daar meer te gelijk quamen /
 zalmen daar om loten.

XI.

De Boeten / in dezen gestatueert / zullen komen een derde-
 part voor den Ambzenger / een derde-part voor den Houder
 der Hengsten van dat District / ende een derde-part voor den
 Opzichter / die ook tot het doen van de calange word ge-
 authoriseert.

XII.

Ende zal deze Ordonnantie ingang nemen met den 15. Fe-
 bruarij 1698. voor welke tijd een yder / die genegen mog-
 te wezen op de voorz. Conditiën zoodanige Hengsten te hou-
 den / zich kan aangeven aan de Heeren / ten dien eynde by Ons
 gecommiteert / delwelcke voor expiratie van den voorz. tyd /
 na gedaan onderzoek / ende monsteringe der gepresenteerde
 Hengsten / de Keure daar van staan te doen / zoo als bevinden
 zullen te behooren.

Reser=

Reserverende voorts Haar Ed: Mog: aan Haar / ofte
de Heeren derzelver Ordinaris Gedeputeerden (den elcke
hier toe werden geauthoriseert by dezen) de Judicature /
Ampliatie / ende Interpretatie van deze Ordonnantie.

Ende ten eynde niemand hier van ignorantie pretendere /
zal deze alomme nabehoorren werden gepubliceert ende geaffi-
geert. Aldus gedaan ende gearresteert 't Utrecht dezen
rijen. Januarij 1698.

Was gearapheert ,

P. R U Y S C H, v^c

Onder-Icond :

Ter Ordonnantie van mijne voor-
noemde HEEREN die STATEN.

Ende was geteectent ,

P. VOET van WINSSSEN.

Hebbende ter Sijden op 't Spatium gedrukt 't Cachet van
Hoog-gemeelte Heeren Staten in Rooden Walfche.